

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

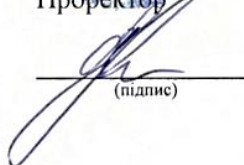
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

(підпис)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я БЕЗПЕКА, ДОБРОБУТ»
В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ»
*для вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут»***

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904 та у відповідності до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя (викладача), та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: розвиток професійної компетентності вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для забезпечення якісної та ефективної реалізації освітнього процесу, спрямованого на формування життєво важливих компетентностей учнів, з урахуванням актуальних суспільних викликів та вимог Нової української школи.

Основні завдання програми:

- *ознайомити педагогів* із сучасними підходами до професійного розвитку в контексті реформування освіти та вимогами Професійного стандарту вчителя;
- *поглибити* розуміння концептуальних засад Нової української школи у викладанні предметів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі та шляхів їх практичної реалізації;
- *формувати цифрову та інформаційну компетентність* учителів через опанування цифрових ресурсів, онлайн-платформ і засобів штучного інтелекту в освітньому процесі;
- *опанувати ефективні інструменти* та стратегії оцінювання результатів навчання учнів;
- *актуалізувати вміння* педагогів щодо організації безпекового середовища в закладах освіти, (з урахуванням викликів воєнного стану);
- *розкрити філософію та зміст навчальних курсів* «Підприємництво та фінансова грамотність» та «Християнська етика».

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- концептуальних ідей, змістових ліній та очікуваних результатів навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» відповідно до вимог Державного стандарту НУШ;
- концептуальних засад та ціннісних орієнтирів курсу «Християнська етика» та «Підприємництво та фінансова грамотність»;
- сутності та особливостей компетентнісного підходу в освіті, видів оцінювання (формувальне, підсумкове), а також критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у НУШ;
- сучасних викликів, пов'язаних із безпекою та психологічним благополуччям учасників освітнього процесу;
- можливостей та етичних аспектів використання Штучного Інтелекту, хмарних сервісів та інших цифрових інструментів в освітньому процесі
- ролі рефлексії та саморозвитку в умовах реформованої освіти;

- значення комплексного підходу до формування життєвих компетентностей учнів, включаючи підприємницьку та фінансову грамотність;
- усвідомлення важливості інноваційної компетентності та формування позитивного особистісно-професійного іміджу сучасного педагога.

Уміння:

- моделювати освітній процес відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених ДБСО;
- ефективно застосовувати сучасні методики викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», зокрема: діяльнісний та компетентнісний підходи, інтерактивні та ігрові технології, проектну діяльність, кейс-метод, симуляції та елементи STEM-освіти;
- розробляти та використовувати компетентнісні завдання для різних етапів освітнього процесу, а також об'єктивні критерії оцінювання результатів навчальної діяльності;
- організовувати безпечне середовище в закладах освіти, проводити практичні заняття з безпеки життєдіяльності та відпрацьовувати алгоритми дій у надзвичайних ситуаціях (домедична допомога, цивільний захист, мінна безпека);
- впевнено використовувати цифрові інструменти, платформи, Штучний Інтелект та хмарні сервіси для створення навчального контенту, організації взаємодії, оцінювання та забезпечення інформаційної безпеки;
- формувати морально-етичні та підприємницькі цінності, вести діалог з учнями на ціннісні та профорієнтаційні теми;
- самодіагностувати та планувати розвиток власної інноваційної компетентності та особистісно-професійного іміджу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- усвідомлює важливість дотримання державних стандартів як основи якісної освіти;
- виявляє проактивність, ініціативність та креативність у професійній діяльності та у створенні безпечного, доброзичливого та інноваційного освітнього середовища;
- прагне до неперервного професійного розвитку та вдосконалення інформаційно-цифрової та інноваційної компетентностей;
- є відкритим до інновацій та змін у педагогічній практиці;
- демонструє відповідальне ставлення до власного здоров'я та безпеки, а також до здоров'я та безпеки учнів, колег та освітнього середовища.

Розробники програми	Лисенко Н.І. , методист відділу загальної середньої освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат географічних наук, доцент
Найменування програми	Програма підвищення кваліфікації «Розвиток професійної компетентності вчителя інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут» в умовах сучасних викликів» для вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут»
Мета програми	Розвиток професійної компетентності вчителів інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для забезпечення якісної та ефективної реалізації освітнього процесу, спрямованого на формування життєво важливих компетентностей учнів, з урахуванням актуальних суспільних викликів та вимог Нової української школи
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі інтегрованого курсу «Здоров'я безпека та добробут»

<i>Зміст програми</i>	<i>№ з/п</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>год.</i>
Модуль I. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти			
	1.1.	Інноваційна компетентність педагога: діагностика та перспективи розвитку	2
	1.2.	Особистісно-професійний імідж сучасного педагога	2
		<i>Самостійна робота</i>	
Модуль II. Розвиток предметно-методичної компетентності вчителя			
	2.1.	Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у Новій українській школі: концептуальні ідеї та очікувані результати навчальної діяльності	2
	2.2.	Моделювання освітнього процесу відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених ДБСО	2
	2.3.	Моделювання уроків інтегрованого курсу «Здоров'я безпека, добробут» з елементами STEM	4
	2.4.	Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в НУШ: сутність та особливості здійснення	2
		<i>Самостійна робота</i>	
	2.5.	Методичні засади викладання «Безпекового практикуму» в НУШ: від компетентнісного підходу до формування життєвих навичок.	2
	2.6.	Філософія упровадження курсу «Підприємництво та фінансова грамотність. 8-9 класи»: глобальний та національний контексти	2
	2.7.	Ціннісні орієнтири курсу за вибором «Християнська етика»	2
	2.8.	Розвиток інформаційно-цифрової компетентності вчителя НУШ	4
Модуль III. Особливості навчання інтегрованому курсу «Здоров'я безпека, добробут» в умовах сучасних викликів			
	3.1.	Тематична дискусія «Професійний розвиток педагога НУШ: виклики, можливості та стратегії зростання»	2
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС / 30 год (26 годин – аудиторні, 4 години – керована самостійна робота)		
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проєктувальна компетентність (В3.1); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)		

Форма підвищення кваліфікації	Очна, дистанційна, очно-заочна, пролонгована
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Модуль І. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

1.1. Інноваційна компетентність педагога: діагностика та перспективи розвитку

Поняття інноваційної компетентності педагогічних працівників. Компоненти інноваційної компетентності. Готовність педагогічних працівників до змін. Діагностика інноваційної компетентності. Визначення бар'єрів для розвитку інноваційної компетентності.

1.2. Особистісно-професійний імідж сучасного педагога

Заняття присвячене вивченню особистісно-професійного іміджу сучасного педагога як важливого чинника ефективності освітнього процесу. Учасники ознайомляться з поняттям іміджу, його структурними компонентами, етапами формування та способами самопрезентації в професійній діяльності. Розглядатимуться актуальні підходи до розвитку емоційного інтелекту, комунікативної компетентності, етики спілкування, зовнішньої культури та професійного самопозиціонування в умовах цифрової освіти. Практичні завдання сприятимуть рефлексії власного іміджу та визначенню шляхів його вдосконалення відповідно до сучасних вимог.

1.3. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності вчителя НУШ

Заняття спрямоване на поглиблення та вдосконалення практичних навичок використання сучасних цифрових інструментів у педагогічній діяльності. Слухачі ознайомляться з можливостями ключових онлайн-платформ та сервісів (таких як Google Workspace, Microsoft 365, LearningApps, Classtime, інструменти Штучного Інтелекту тощо) для ефективної організації освітнього процесу. Будуть розглянуті питання створення інтерактивних завдань, розробки та візуалізації навчального контенту, організації зворотного зв'язку та інноваційних методів оцінювання результатів навчання.

Особлива увага приділятиметься прикладам інтеграції цифрових технологій у проведення уроків інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», а також «Підприємництво та фінансова грамотність», що сприятиме формуванню ключових компетентностей учнів. Буде наголошено на важливості добору ресурсів відповідно до вікових особливостей здобувачів освіти та дидактичної мети. Передбачається практичне опрацювання обраних платформ та створення власних цифрових матеріалів, які можна буде відразу застосувати в освітній практиці.

Модуль ІІ. Розвиток предметно-методичної компетентності вчителя

2.1. Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у Новій українській школі: концептуальні ідеї та очікувані результати навчальної діяльності

Місце та роль освітньої галузі у Державному стандарті базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі на рівні базової середньої освіти. Навчальний поступ учнівства за освітніми циклами. Наскрізнi

змістові лінії (базові знання) та їхня реалізація. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі: виклики для вчителя і шляхи досягнення.

Загальний огляд освітньої галузі крізь призму зворотного дизайну планування навчальної діяльності учнівства. Принципи реалізації навчальних курсів освітньої галузі (інтеграція, діяльнісний підхід, особистісно-орієнтоване навчання).

Сучасні методи та форми роботи, що сприяють реалізації цілей галузі. Виявлення та подолання освітніх втрат в освітній галузі.

2.2. Моделювання освітнього процесу відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених ДБСО

Аналіз обов'язкових результатів навчання учнів у соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі. Різниця між знаннями, вміннями та ставленнями у формулюванні результатів. Як очікувані результати пов'язані з ключовими та предметними компетентностями. Як гармонізувати між собою групи результатів навчання і критерії оцінювання в освітній галузі. Планування оцінювання учнів 7-9 класів з предметів та інтегрованих курсів освітньої галузі. Практична робота в групах (Моделювання уроків інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»).

2.3. Моделювання уроків соціальної здоров'язбережувальної галузі з елементами STEM

Слухачі опрацьовують алгоритм підготовки до STEM-уроку. Зважаючи на те, що ефективний STEM-урок має заохочувати учнів до обміну ідеями, застосування творчого підходу та прийняття практичних рішень з'ясовують, що забезпечити плідну та конструктивну діяльність школярів допоможуть запитання, обговорення, дослідження, планування, практична діяльність, тестування та вдосконалення. Досліджують Проблемне навчання як метод навчання STEM та планують діяльність учнів над вирішенням обраної з модельної програми проблеми.

2.4. Оцінювання навчальних досягнень учнів у НУШ: сутність та особливості здійснення

Це заняття присвячене глибокому розумінню філософії та практичних аспектів сучасного оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Учасники ознайомляться з концептуальними засадами формувального та підсумкового оцінювання в НУШ, його функціями, принципами та видами. Будуть розглянуті особливості оцінювання ключових компетентностей, зокрема, через використання компетентнісних завдань. Особлива увага приділятиметься розробці та застосуванню ефективних критеріїв оцінювання, таких як рубрики та чек-листи, а також методикам організації самооцінювання та взаємооцінювання учнів. Заняття також охопить питання зворотного зв'язку як дієвого інструменту підтримки навчального прогресу.

2.5. Методичні засади викладання «Безпекового практикуму» в НУШ: від компетентнісного підходу до формування життєвих навичок.

Заняття присвячене розкриттю концептуальних засад курсу «Безпековий практикум» та вивченню методичних засад і практичних підходів до ефективного викладання предмета.

Учасники ознайомляться з підходами реалізації компетентнісного підходу у викладанні «Безпекового практикуму», що передбачає перехід від засвоєння теоретичних знань до формування умінь застосовувати їх у реальному житті. Будуть розглянуті сучасні інтерактивні та діяльнісні методи навчання, які сприяють відпрацюванню алгоритмів дій у надзвичайних та критичних ситуаціях (зокрема, з домедичної допомоги, цивільного захисту, мінної безпеки). Особлива увага буде приділена моделюванню безпечних сценаріїв та використанню ігрових технологій для розвитку практичних навичок та психологічної стійкості учнів. Заняття також охопить питання створення безпечного освітнього середовища як передумови ефективного навчання безпеці.

2.6. Філософія упровадження курсу «Підприємництво та фінансова грамотність. 8-9 класи»: глобальний та національний контексти

Глобальні тенденції фінансової грамотності: вплив технологій та цифрових фінансових інструментів. Визначення місця економічної освіти у системі національної безпеки. Важливість формування підприємницьких навичок з юного віку: міжнародний досвід. Стратегії державної політики щодо розвитку фінансової грамотності серед молоді. Особливості адаптації курсу до сучасних освітніх вимог України. Вплив підприємницьких ініціатив на економічну стабільність держави.

2.7. Ціннісні орієнтири курсу за вибором «Християнська етика»

Обґрунтування важливості формування морально-етичних цінностей у сучасній школі. Місце курсу «Християнська етика» в системі освіти: його роль у формуванні світогляду, моральних якостей та громадянської позиції учнів.. Світський характер викладання курсу.

Концептуальні засади курсу «Християнська етика» та його ціннісне ядро. Огляд історії курсу та його місця в навчальних планах. Аналіз ключових нормативних документів, що регулюють викладання. Визначення основних ціннісних орієнтирів та їх співвіднесення з загальнолюдськими цінностями та принципами громадянського суспільства (добро та милосердя; повага до особистості; відповідальність; патріотизм та служіння; справедливість; любов до ближнього; внутрішня свобода та совість; прощення та примирення).

Методика викладання курсу через призму цінностей (відмова від догматизму; діяльнісний підхід; залучення особистого досвіду тощо). Профілактика конфліктів на релігійному ґрунті. Важливість особистого прикладу вчителя. Використання сучасних медіаресурсів для висвітлення цінностей.

Модуль III. Особливості навчання інтегрованому курсу «Здоров'я безпека, добробут» в умовах сучасних викликів

3.1. Тематична дискусія «Професійний розвиток педагога НУШ: виклики, можливості та стратегії зростання»

Питання для обговорення

1. Які ключові виклики є найвагомішими для вашого професійного розвитку сьогодні?
2. Як ці виклики впливають на вашу готовність до змін та впровадження інновацій в освітньому процесі?
3. Яку роль інноваційна компетентність відіграє в професійному зростанні сучасного педагога?
4. Як ви діагностуєте та розвиваєте власну інноваційність?
5. Як особистісно-професійний імідж вчителя впливає на його ефективність та взаємодію з учнями, батьками, колегами?
6. Які аспекти іміджу ви вважаєте найважливішими для розвитку?
7. Як розвиток інформаційно-цифрової компетентності змінює вашу педагогічну практику?
8. Які цифрові інструменти та платформи є для вас найбільш корисними?
9. Які можливості та етичні виклики Штучного Інтелекту (ШІ) ви бачите для професійного розвитку вчителя та для освітнього процесу в цілому?
10. Як ви вже використовуєте або плануєте використовувати ШІ у своїй роботі?
11. Які формати та джерела підвищення кваліфікації ви вважаєте найефективнішими для свого розвитку?
12. Як ви формуєте власну індивідуальну траєкторію професійного зростання?
13. Які пріоритети ставите перед собою на найближчий час?
14. Як педагогу зберегти психологічну стійкість та ресурсний стан в умовах постійних змін та викликів?
15. Які методи саморегуляції ви застосовуєте?
16. Якої підтримки ви потребуєте для повноцінного професійного розвитку?
17. Як можна налагодити ефективну взаємодію в цьому напрямку?

Питання для самостійного опрацювання

1. Мотивація як засіб саморозвитку й самореалізації педагогічних працівника.
2. Технології психологічної підготовки педагогічних працівників до роботи в умовах сучасних соціально-економічних змін.
3. Новий освітній простір: мотивація, безпечність та безперешкодність.
4. Проаналізуйте Державний стандарт базової середньої освіти (освітня галузь «Соціальна і здоров'язбережувальна»). Визначте, як очікувані результати навчання цього стандарту співвідносяться з концепцією компетентнісного підходу у викладанні «Безпекового практикуму».
5. Дослідіть та порівняйте щонайменше три інтерактивні та діяльнісні методи навчання (наприклад, кейс-метод, проєктна діяльність, симуляції). Розробіть короткий сценарій (фрагмент уроку) для одного з цих методів, спрямований на формування конкретного алгоритму дій у надзвичайній ситуації (наприклад, при пожежі або виявленні ВНП).
6. Опрацюйте актуальні алгоритми надання домедичної допомоги (наприклад, при зупинці дихання/серця, масивній кровотечі, опіках). Складіть короткий план дій для вчителя щодо організації практичного заняття з учнями з обраного алгоритму (без використання спеціалізованого обладнання).
7. Проаналізуйте вплив ігрових технологій та моделювання безпечних сценаріїв на розвиток практичних навичок та психологічної стійкості учнів. Запропонуйте дві-три конкретні ігрові вправи, які можна використати під час викладання «Безпекового практикуму».
8. Дослідіть поняття «соціально безпечне освітнє середовище». Визначте, які елементи такого середовища є ключовими для ефективного навчання безпеці, та запропонуйте два-три кроки, які може зробити кожен педагог для його створення або покращення у своєму закладі освіти.
9. Визначте конкретні кроки та ресурси (наприклад, курси, вебіари, професійні спільноти), які сприятимуть розвитку вашої інноваційної компетентності у найближчій перспективі.
10. Проаналізуйте вплив іміджу вчителя на мотивацію учнів, їхню довіру та загальну атмосферу в освітньому закладі. Наведіть конкретні приклади.
11. Розробіть «портрет» ідеального, на вашу думку, особистісно-професійного іміджу сучасного педагога. Які риси ви б включили?
12. Дослідіть можливості використання щонайменше двох інструментів Штучного Інтелекту (наприклад, ChatGPT, Google Gemini, Grammarly AI) для оптимізації вашої щоденної педагогічної діяльності.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. STEM освіта – світовий освітній тренд. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=esIN32UO6B4>
2. Буртовий С.В. Хмарні технології в освіті: Microsoft, Google, IBM. [Електронний ресурс]. URL: <http://oin.in.ua/osvitni-hmarymicrosoft-google-ibm-suchasni-instrumenty-formuvannya-osvitnoho-seredovyschanavchalno-doslidnytskoi-diyalnosti-ditej/>
3. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
4. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: словник-глосарій / М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр, Т. Є. Рак. Львів: Видавництво «СПОЛОМ», 2011. С. 425.
6. Модельна навчальна програма «Безпековий практикум. 5–9 класи» для закладів

загальної середньої освіти. URL: <https://salo.li/01dB40D>

7. Нова українська школа [Електронний ресурс]. 2017. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

8. Основи християнської етики: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / І. І. Бурнашова, Л. В. Гоголь, Н. М. Дементьєва, Г. І. Кіт, І. М. Яблонь. – Львів : Світ, 2015. – 216 с.

9. Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів НУШ. URL: <https://osvita.ua/school/estimation/89059/>

10. Поняття «інноваційна компетентність педагога». URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/article/download/7073/7302/20908>

11. Принцип зв'язку теорії з практикою та принцип єдності навчання і самонавчання, виховання і самовиховання, розвитку і саморозвитку. Безкоштовна бібліотека підручників. URL: <http://www.info-library.com.ua/>

12. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

13. Професійний стандарт учителя нового покоління URL: https://reosvita.org/wpcontent/uploads/2021/09/publikacziya_110821-1_220114_162725.pdf

14. Рева О.В. Форми роботи для STEM-уроку. Електронний ресурс. URL: <https://naurok.com.ua/formi-roboti-dlya-stem--uroku-z-ukra-nsko-literaturi-356367.html>

15. Роль предмету «Основи християнської етики» у формуванні моральних цінностей особистості. URL: <https://salo.li/FA02929>

16. Як провести зимовий безпековий урок для підлітків: готові матеріали для освітян і батьків. URL: <https://salo.li/E10fA63>